

EGYPT

Martin Frouz fotograf

NATIONAL GEOGRAPHIC

Česko

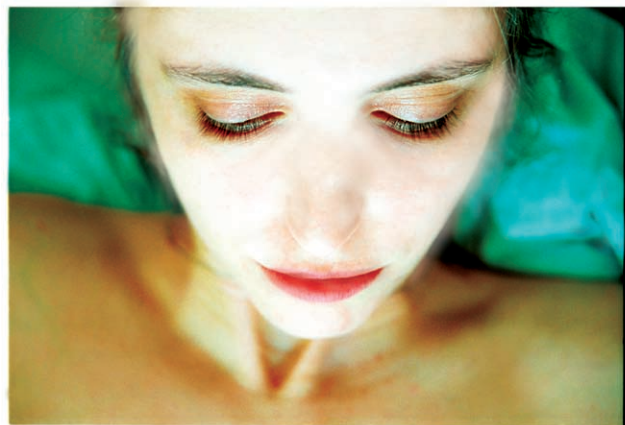
Martin Frouz (1970)

Kromě pražské FAMU (kde se specializoval na reklamní a výtvarnou fotografii) vystudoval také Strojní fakultu ČVUT (obor přesná mechanika a optika). Později, mimo práce ve vedení časopisů a reklamních agentur, spolupracoval s mnoha jinými reklamními a mediálními agenturami jako konzultant a fotograf. Dodnes se příležitostně podílí na některých komerčních projektech – buď jako fotograf, nebo jako spoluvůdce celé reklamní kampaně či jiného projektu. Než svou současnou kariéru svázal převážně s českým vydáním National Geographic (obrazový redaktor a fotograf), pra-

coval jako hlavní fotoeditor například pro deník MF DNES. V české redakci NG spolupracuje jako fotoeditor s mnoha dalšími fotografi – profesionály i amatéry – při přípravě jejich fotoprojektů. Některé tyto projekty můžete posoudit buď v časopise, nebo na webu National Geographic Česko (<http://www.national-geographic.cz/>).

Mimo volnou tvorbu (portrét, akt, krajinný detail a práce v prostoru, kde se fotografie prolíná i do jiných oblastí – grafiky, malby, plastiky atd.) se ve vlastní fotografické praxi specializuje především na dokumentační a dokumentární fotografii. V časopise se fotograficky realizuje především v oblasti vědy, kultury a

sociologie (archeologie, paleontologie, biologie, geologie, proměny a podoby krajiny, památková péče, restaurování, historická témata atd.). Své zkušenosti předává při přednáškách na vysokých školách a pro odborné skupiny především z oblasti památkové péče, archeologie, muzejnictví i pro ostatní zájemce. Mimo tištěné výstupy pravidelně vystavuje na samostatných i kolektivních výstavách, kde prezentuje především svoji volnou tvorbu. V roce 2002 byl v soutěži CZECH PRESS PHOTO oceněn „Zlatým okem“ za sérii „Moderní umění v Sovových mlýnech pod vodou v srpnu 2002“ v kategorii umění – série.

Snad k největším dlouhodobým projektům patří systematická dokumentace Karlova mostu a všeho, co s ním souvisí. S ukázkou tohoto projektu se mohli diváci seznámit na několika výstavách v Čechách (především v Muzeu Karlova mostu) i zahraničí (Brusel, Kostnice, ap.). Dalším rozpracovaným projektem je dokumentace paleolitického umění, ať již na našem území (Dolní Věstonice, Pavlov, Předmostí u Přerova atd.) či v zahraničí (Rusko, Slovensko, Německo, Egypt ap.). Největší podíl tohoto projektu se věnuje dokumentaci převážně uměleckých předmětů hlavně v muzejních sbírkách a v depozitářích odborných vědeckých pracovišť.

Projekt EGYPT, se kterým máte možnost se seznámit na této výstavě, se skládá ze tří částí. První dvě se zabývají dokumentací českých egyptologických koncesí Abúsír a oblast egyptské Západní pouště, a jsou tedy převážně vázány na přání a potřeby spolupracovníků. Volně navazující část se zabývá Egyptem obecně, a to z pohledu jak turisty, tak pomocníka archeologa, krajináře, výtvarníka a snad všech dalších, na které si můžete vzpomenout. Jde o stručnou ukázkou z šesti expedic v posledních čtyřech letech, jež zachycuje práci na materiálech pro National Geographic Česko, nebo při fotodokumentaci pro české egyptology a jejich spolupracovníky.

Česká egyptologie na internetu :

Stránky Českého egyptologického ústavu: <http://egyptologie.ff.cuni.cz/>

Stránky věnované českým výzkumům egyptské Západní pouště: <http://westerndesert.geolab.cz/>

Egyptologie a National Geographic Česko: <http://www.national-geographic.cz/egyptologie.asp>

... tajemství abúsírského písku: <http://www.national-geographic.cz/detail.asp?id=1227>

Pokud fandíte české egyptologii... říká M. Bárta: <http://www.national-geographic.cz/detail.asp?id=1229>

Výstava Berlín – Potopené poklady Egypta: <http://www.national-geographic.cz/detail.asp?id=1218>

Expedice do Západní pouště: <http://www.national-geographic.cz/detail.asp?id=727>

Zapomenuté památky Egypta: <http://www.national-geographic.cz/detail.asp?id=512>

ČNB
ČESKÁ
NÁRODNÍ
BANKA

ČESKÝ EGYPTOLOGICKÝ ÚSTAV
Filozofická fakulta
Univerzita Karlova v Praze

Laboratoř geoinformatiky
Fakulta životního prostředí
Univerzita J.E. Purkyně
v Ústí nad Labem

Sponzoři:

Emeran
1860

MIBCON

ATA System
s.r.o.

Jižní Abúsír odhalování hrobek hodnostářů

Abúsír, jedno z velkých královských pohřebišť panovníků Staré říše (cca 2 700–2 200 př. Kr.), slavných stavitelů pyramid, se nachází přibližně 30 km jižně od Káhiry, na západním břehu Nilu, na samém okraji Západní po uště. Na jihu Abúsír navazuje na oblast známou jako Sakkára (místo, kde se kromě hrobek panovní-

ků Staré říše nachází i nejstarší egyptská pyramida – Stupňovitá pyramida panovníka Džosera), která představuje logické pokračování tohoto bohatého a unikátního pohřebiště. V Abúsíru stojí čtyři pyramidové komplexy králů 5. dynastie a v jejich stínu leží zapomenutá města mrtvých s tisíci hrobek náležejících členům královské rodiny, nejvyšším, vysokým i níže postaveným úředníkům hlavního města Memfidy: pisářům, představeným královských oddělení, řemeslníkům, zemědělcům, vojákům a kněžím, kteří byli páteří tehdejšího staroegyptského státu. Od roku 1991 probíhá v tzv. jižním Abúsíru systematický výzkum doposud neznámých hrobek, které svou architekturou, výzdobou a pohřebními výbavami nemají obdoby. Mezi nejvýznamnější z nich patří komplex vezíra Kara a jeho synů. Tyto hrobky se dochovaly téměř ve své původní velikosti a skládaly se ze zdobených kaplí a hluboko pod zemí umístěných pohřebních komor s velkými vápencovými sarkofágy a bohatými pohřebními výbavami obsahujícími měděné a kamenné nádoby, stovky měděných nástrojů, modely obětín pro věčný život na onom světě a mnohé jiné předměty.

Jejich výzkumu se účastní české univerzity, Akademie věd i zahraniční odborníci. Součástí našeho multidisciplinárního výzkumu je i uplatňování nejmodernějších vědeckých metod a postupů, jako jsou např. geofyzikální průzkum, dálkový průzkum Země (a detailní satelitní snímkování), geologie, paleoekologie, antropologie a mnohé jiné. S jejich pomocí se daří pronikat pod povrch egyptské pouště a odhalovat mnohá tajemství existence staroegyptské civilizace, jejího vzniku, rozkvětu i zániku.

El-Héz výzkum egyptské Západní pouště

Přibližně 430 km jihozápadním směrem od Káhiry se nachází oblast malé oázy El-Héz. Leží v jižní části Baharijské deprese a až na jednu výjimku nebyla do roku 2003 detailně mapována, ani vědecky zkoumána. Její vědecký potenciál a historický význam ojevila až česká expedice. Postupně zde bylo zmapováno více než dvacet archeologických lokalit z několika historických období a několik desítek lokalit ze starší doby kamenné (cca 500 000–7 000 př. Kr.). Z nejvýznamnějších míst je možno vyzdvihnout především dvě: Gard el-Abijad a Bír Šoviš.

Gard el-Abijad představuje doposud nejstarší známé osídlení v oblasti z doby stavitelů pyramid (24. stol. př. Kr.). Jde se o menší vesničku, ze které se zachovaly pouze zbytky zdí a keramika. Její existence však naznačuje, že již v této době staří Egyptané vysílali své expedice do hlubin Západní pouště, zřejmě s cílem získat nové zdroje nerostných surovin.

Bír Šoviš naopak představuje rozlehlé osídlení z doby zanikající říše římské a rodícího se křesťanství (4.–5. stol.). Na ploše nejméně 20 ha se rozkládá rozsáhlé sídliště skládající se z obytných domů (dochovaných do výše 4–5 m), dílen, skladišť a výrobních okrsků. Nálezy z jara r. 2007 dokázaly správnost předpokladu, že zde žila početná komunita raných křesťanů. Mozaiku nálezů doplňují četné fragmenty textů a ojedinělý systém podzemních (leckdy až 30 m hlubokých) tunelů fungujících jako kolektory vody, tzv. manaváry. Tento systém umožnil přežití početné komunity křesťanů na okraji tehdejší civilizovaného světa, kde hledali bezpečí a klid.

Miroslav Bárta (1969)

foto Vladimír Brůna

tárních ekonomik, společnosti a kultury Egypta 3. a první poloviny 2. tisíciletí př. Kr. a archeologického pozadí Starého Zákona. Je autorem pěti vědeckých monografií, více než šedesáti odborných článků a studií, nyní dokončuje populárně-naučnou knížku pro českou veřejnost věnovanou hrobkám ve starém Egyptě.

Od r. 2000 spolupracuje s V. Brůnou a v r. 2005 se k nim přidal M. Frouz (v rámci spolupráce s National Geographic Česko). Spolu realizují většinu významných projektů, kterých se dále účastní četná vědecká pracoviště z České republiky i zahraničí. Společně právě dokončili publikaci unikátního Atlasu pyramidových polí.

Vladimír Brůna (1961)

Absolvoval obor geodézie a kartografie na ČVUT, po studiu pracoval ve funkci geodeta v JE Dukovany a jako hlavní důlní měřič na Dole Ležáky Most. V roce 1986 přešel do Ústavu krajinné ekologie Akademie věd ČR, kde se v pracovní skupině dálkového průzkumu Země specializoval na aplikaci leteckých a satelitních snímků ve výzkumu krajiny. Současně spolupracoval s archeology mostecké expozitury Archeologického ústavu při archeologickém výzkumu v severozápadních Čechách a začal jako jeden z prvních aplikovat geografické informační systémy a metody dálkového průzkumu při dokumentaci výzkumů. V té době byl spoluautorem sborníku Archeologie a krajinná ekologie, který shromáždil unikátní soubor článků z různých vědeckých oborů.

V roce 1999 nastoupil na Fakultu životního prostředí Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, kde založil katedru informatiky a geoinformatiky a následně Laboratoř geoinformatiky. Od svého počátku se laboratoř stala významným tuzemským pracovištěm

v oblasti výzkumu aplikace geoinformačních technologií ve studiu krajiny, jako první začala v širším měřítku využívat staré mapy v krajinné ekologii a studiu krajinného prostoru (<http://oldmaps.geolab.cz>).

Od roku 2000 se datuje spolupráce s Miroslavem Bártou a v roce 2001 byl V. Brůna poprvé na archeologické expedici v Egyptě. Nové metody aplikované v archeologickém výzkumu v tuzemsku přenesl do egyptského prostředí a během spolupráce s egyptology se mu podařilo realizovat několik dílčích úloh z oblasti geodézie, kartografie, GIS a dálkového průzkumu. Uvedené metody přinesly egyptologům nové a dosud neexistující pohledy a metody v archeologickém výzkumu.

satelitní snímek